

Sjómarksmálið

Føroya fiskimenn og vinnulívsmenn!

FØROYINGAR ALLIR!

I hvørt hús í Føroyum hevur javnaðarflokkurin sent eina pjesu um sjómarksmálið við flokksins fullfíggaða uppskoti.

Takið hesa pjesu, takið hetta uppskot fram aftur og lesið.

Tá vilja tit ásanna, at tann stöð, tað uppskotið, ið javnaðarflokkurin hevur í sjómarksmálinum

er sterkast,

er víðastgangandi,

er hin einasta farandi leiðin.

Og leiðin er tann, at vit siga, at okkara krøv eru tey somu, sum hjá Íslendingum.

at vit taka við fyrirlýðingum, treytad av at Bretar binda seg til at góðkenna, at vit vinna somu sömdir sum Íslendingar vinna innan tvey ár, annaðhvørt við Haagdomstólin ella á annan hátt.

at vit ikki kunnu góðtaka landsstýrisins og teirra uppskot, um teir ikki vilja

binda seg til hetta, men at vit so halda okkum rættin til at ganga aðra leið fyrri at vinna sjómarksmálin.

Meðan landsstýrisflokkarnir góðtaka trímálmálinið,

meðan loysingarmenn siga einki úttan at krevja sáttmálan uppsagdan, og so tá ið 2 ár eru farin, skulu teir fara at hugsa um at »forma« síni krøv.

vilja javnaðarmenn nú beinan vegin siga, hvat ið vit føroyingar krevja og seta uppskot um nú beinan vegin at verða samdir við Bretar um tað.

Hvør skilamaður má siga, at munur er á stöðum, og at javnaðarmanna-stöðan er tann einasta beina.

Hann, ið ætlar javnaðarmenn, veit tí, at hann í sjómarksmálinum hevur valt ta sterkastu stöðuna.

VELJIÐ LISTA C

HIN STRANDAÐI MARTIN

At Martin Holm lögtingsmaður var politiskt rendur á land og var ikki til at bjarga, var Suðuroyingum greitt.

Tí sjáldan hevur ein politikari vónsvikið veljarar sínar sum hann.

Hann reikaði runt við Erlendi Paturssyni sum »suporføroyingur«, fataður sum eins stinnur loysingarmaður og Erlender Paturssonur.

— Og so havnaði hann sum hövudsætari hjá tí biksvarta afturhaldinum innanfyri sambandið.

Hesin veruleiki lýsir Martin Holm, sum hann er.

At hann aftrat hesum vónbroti, hann gav veljarum sínum kendis seg at vera so lættan í tí praktiska politikkinum, serliga yvir fyrri bygdamonnum sínum, ið góvu honum alt sitt álít, at hann ikki torir at bjóða sær fram aftur, skilst væl.

Hvussu góður var hann Hvalbingum í ravmagnsmálinum!

Hvussu góður var hann Hvalbingum í trolaramálinum!

Hvussu góður var hann Hvalbingum í málinum um »tunnel« ella veg millum Hvalbæ og Tvøroyri!

Hvussu góður var hann Hvalbingum í kolaprismálinum!

Hvalbingar kunnu best sjálvir svara. Málini eru í fyrstu syftu teirra. Men sjálvur er hann í síni samvitsku so vorðin, at hann slapp sær undan at standa teimum til svars við valborð nú tann 8. november.

Í síni skilnaðarrøðu — boðskapur kann greinin ikki eita, so ógreið og rangvörg hon er — roynir Martin Holm at umbera svikið hjá sær og sínum flokki av veljarum við tí, at hann ræddist Dam, sum hann vil geva ta æru at hava rátt øllum.

Og tað eru bert ólukkur, sum Dam hevur gjørt, sigur hann. Man hann ikki minnst, at undir Dam varð vunnið:

1. Tingið skuldarleyst.

2. Vinnulánsgrunnurin, ið lyfti skipini til landið, ið av krígsvánum var vorð ið at kalla farleyst. Tessverri varð grunnurin ikki nýttur sum lið í einum 5 árapláni at endurnýggja okkara skip aflota við nýggjum dieseltrolarum og og øðrum nýggjum skipum, men eftir sambands- og fólkaflokksuppskoti og

samtíkt ið var at loyva keypi av goml um skipum úttan — sum javnaðarmenn hövdu uppskot um — íggjgð um eina skilanevnd.

3. Tryggingarsambandið, ið hevur spart landinum 11 milliónir kr.

4. Minstulønaskipanina (sum Martin Holm, hansara men samant við sambandinum royndu at krypla, ein orsökini til verkföllini).

5. Forskotsrindanin (sum Martin Holm saman við sínum monnum og sambandinum royndu at avtaka, ikki minsta orsökini til heljarstriðið, ið hevur riðið landi okkara).

6. Lógfesting av fiskimannsins rætti til rættvísan lut í tí stóra siglingsvinninginum undir krígnum.

7. Trygging av eini rættvísari dýrtíðarviðbót (eitt oyra stríðið, ið sambandið altíð var ímóti!)

8. Hin stórsta vegagerð, ið gjord er í Føroya sögu.

9. Hin stórsta bryggju- og havnagerð: tær stóru havnirnar: Vág, Tvøroyri, Seyrvágur, Havnin, Vestmanna, Runavík, Fuglafjørður, Klakksvík, so tær smærri havnirnar: Klakksvík, bryggjurnar og lendingarnar kring Føroyar (tessverri steðgaðu Martin Holm og afturhaldstýri, hann gav seg til tæna av, havnagerðini og fyrri mestapartin vegagerðini við).

10. Ein fullkomuliga umskipan av ellis- og avlamsrentuni og heimafor-sorgini.

11. Umskipan av lönarviðurskiftum um við fólkaskúlan.

12. Stökking av grønlandsstongelinum, so Føroyingar nú eru við at fáa góðar veiðisömdir uppi í Grönlandi.

13. Atkomu til handverkara- og ídnaðarlán í Danmark (av dansku marshallmilliónunum).

14. Hina bestu valutaskipan í verðini (kunnu einsamallir nýta valutanina vit vinna, og eiga javnbjóðisrætt við Danir til alla aðra valutu national-bankans).

15. Ein óskerdan rætt til stjórnlaga at skipa okkum sum vit vilja sjálvi (eindömi í verðini millum tvær tjóðir).

16. Sjúkrahúsmálið fyrj Suðuroyana loyst.

17. Stöð lagt fyrj loysingini av ravmagnsmálinum.

18. Monnum sama lönarstig fyrri almen vega- og onnur arbeiði.

O. s. fr.

Tá ið Martin Holm við sínum monnum og sambandinum tók við, brásteðg aði allur útviklingur: so gott sum øll fiskimannatiltökini, fiskimannakeypini av trolarum og øðrum skipum fótu teir fara á húsagang, hóast hvørt einasta kundj verðið bjargað, um skilabótauppskotið, ið samtykt var, varð sett í gildi, og sum vildi givið teimum av Koreakrignum og øðrum kreppuágangi raktu virkjum læ, til kreppulogið var lagst og vanligar tíðir komu aftur.

Tung byrða hjá Martin Holm og hansara politisku samgongumonnum at bera.

Og við sínum niðurgongu — og krigspolitikki móti fiskimonnum og arbeiðarum hava teir góðu harrar eisini ábyrgdina fyrri allar streikurnar og alt samfelagsrumblið, ið meiri enn nakað annað hevur eyðrænt okkara samfelag.

Tung byrða at bera!!

Vit kunnu hildið á. Men til tess er ikki pláss.

Harra Martin Holm sigur, at hann og fólkaflokkurin fóru í sambandsfövn ingin, tí teir vildu stýra Føroya skútu í havn. Men suffandi má hann viðganga, at hann og fylgisneytar náddu hvörki í fólkaflokkshavnina ella í sambandshavnina. Teir settu also skeiva kós — og samleiðin er nú hin dapri veruleiki, at skútan er rend á land, og Martin Holm er lopin av og kemur nú

í »Dagblaðnum« válandi sum ein neyðar sjólatin maður.

Martin Holm!

Tað kann vera smikrandi, at tit skulu hava trunkað tykkum saman við hinum dökkasta afturhaldi av ræðslu fyrri Dam. Men halda tygum ikki, at ikki allir Føroyingar eru greiðir yvir, at tað var hin svári fólkaflokkssvullurin, sum er avdúkaður í reyðubók, ið fekk tykkum inn í sambandsfövn ingin? — Og tað skulu sambandslögtingsmenninir við Kristian Djurhuus og Johan Poulsen á odda eiga, at teir aftraðu seg ikki við at taka ímóti tykkum, avreiða alh blágvni og sambandsshugsjónina fyrri at sleppa at sita við maktini eitt valseið aftrat.

Svullurin, ið tit báðir partar vildu fjala, kundj ikki krógvast. Hann brast og sprýkti út um alt Føroya land.

Tit standa avdúkaðir — og tykkara söga sum álitismenn Føroyalands er úti hin 8. november.

Skammiligt var tykkara svik, Martin Holm. Mea mongum tykir, at sambandsins svik var so skammiligt og óreinført, at tað er at undrast á, at hesir menn ikki smæst við at trína fram fyrri veljararnar aftur.

Reinförir sambandsmenn og reir-förir fólkaflokksmenn, ið ikki eru loysingarmenn, hava einki annað at gera enn at fylkjast við javnaðarmonnum, tí einasta frælsa heilskapta framburðsflokkj í rikisfelagsskapi við Danmark.

TIL VELJARAFÓLKID Í VÁGUM!

Tiverri vóru veðurlíkindini so vánalig, at tað ikki eydnaðist mær at koma inn á oynna at halda valfundir við tykkum.

Hetta eri eg harnur yvir; men tað gerst ikki við.

Eg loyvi mær tí hervið at heita á

tykkum og biðja tykkum um at móta fjólmént hin 8. nov. og geva JAVNAÐARFLOKKINUM atkvøðu tykkara.

Mikines, 4. nov. 1954.

Jákup Nielsen.

Hanus við Högdalsá má taka hina tungu ábyrgdina.

Á veljarafundi í Klakksvík royndi Hanus við Högdalsá at umbera seg og tveita frá sær og flokki sínum hina tungu ábyrgdina av at læknamálið ikki er loyst.

Men Hanus kann ónga leið koma her — veruleikin víkast ikki.

Landsstýrið og lögtingið hava alla ábyrgdina í hesum máli.

Danir hava ferð eftir ferð boðað frá, at hetta er mál, ið hesir stovnar eru skyldugir at loysa.

Men hvat hendi, tá málið kom á ting?

Fyrri at reka málið av tingi, so eingin loytn skuldi fáast, ið gekk Norðoyingum á móti, setti Martin Holm (óivað eftir avtalu millum sambandsmenn, mestapartin av fólkaflokkinum og tjóðveldismenn) uppskot um at velja eina samráðingarnnevnd, ið sjálvandi einki gagn kundj gera, tí ivaleyst var samráðst frammanundan — úttan úrslit.

Fyrri hesum uppskoti atkvøddu: Martin Holm, Poul Petersen, Hákon Djurhuus, Fr. Bláhamar, A. Djurhuus, Tr. Samuelsen, Hans Iversen, S. Danielsen, Johan Poulsen, J. Chr. Olsen og D. P. Danielsen.

Læknamálið kundj loysast, bert tað varð gjørt til tingmál, tí fyrsta treytin var, at eitt sjúkrahústýri varð valt fyrri Klakksvíkar sjúkrahús — og hetta kundj einans gerast sambært tingviðgerð.

Javnaðarmenn vildu tí ganga Norð-

oyingum á móti og gera málið til valing tingmál, men fyrri uppskotinum atkvøddu bert 11, navnliga P. M. Dam, J. H. Danbjørg, J. P. Davidsen, J. P. Henriksen, J. Fr. Øregaard, Einar Waag, J. Kallsoy, S. P. Zachariassen, Th. Petersen, A. Sørensen og Hákon Djurhuus.

Fyrri at viðtaka málið kravdust 13 atkvøður, t. v. s. at málið varð samtykt um báðir tjóðveldismenninir atkvøddu fyrri tí aftrat teimum 11 omanfyri nevndu.

Men D. P. Danielsen atkvøddi ikki.

Og Hanus við Högdalsá rýmdi út, tá ið stórsta áhugamálið og eitt árokkandi fólkaenski frá fjórðapartinum av Føroya fólki skuldi avgerast av fólka-valda tingi landsins.

Men at tjóðveldismenn, hvørs mál-gagn hevði skift hetta fólkaenski fyrri »UPPREISN« í »LÖGFRØÐISLIG-UM« sjónarmiði, beinleiðis gingu Norðoyingum ímóti, er lætt at skilja.

Teirra áhugi og teirra atkvøður kundj havt gjørt, at málið varð loyst, men tað vildu teir ikki.

Teir hava spent bein fyrri fólkaavlj-anum og tí vígaðir og funnir ov

Veljið C!